

Natalia Skrynnik

National Pedagogical Dragomanov University

Ukraine, Kyiv

deep_passion@mail.ru

**Peculiarities of the experiment
with the use of Cloud-Oriented technologies
within the environment “1 student – 1 computer”
at the lessons of Ukrainian literature**

Abstract

Purpose. The aim of the article is to analyse the peculiarities of implementing virtual conception “1 student – 1 computer” at the lessons of Ukrainian literature under conditions of cloud-oriented study environment.

Methods. The core methods of material processing were theoretical and analytical, empirical (on the basis of observations and pedagogical experiment), mathematical methods and verification approaches.

Results. At all times education remains a sensitive indicator of universal progress. Realities distinguish a vitally important competency among the educational competencies. It is a media competency. Anachronistic pedagogical methods slow down the processes of modernization of lessons causing a number of contradictions and loss of students’ motivation. The actuality of the research consists in overcoming these problems. We see the practical significance of the achieved results in implementing the unique approaches and methods of teaching of Ukrainian literature with the use of the technology “1 student – 1 computer”; in creation and spreading the recommendations about active overcoming the difficulties of virtual education; in forming the preventive measures which would make impossible the destructiveness of the method under study on the marginal educational levels.

Keywords: media education, cloud-oriented study environment, means of “e-learning”, virtual conception “1to1 in UA”, initiatives “Intel”.

Наталія Скриннік

Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

Україна, Київ

deep_passion@mail.ru

**Особливості експерименту
з використання хмаро орієнтовних технологій
у рамках середовища “1 учень – 1 комп’ютер”
на уроках української літератури**

Анотація

Мета дослідження: аналіз специфіки впровадження віртуальної концепції “1 учень – 1 комп’ютер” на уроках української літератури в умовах ХОНС.

Методи дослідження. Стрижневими методами обробки матеріалів були теоретико-аналітичні, емпіричні (на базі спостережень та педагогічного експерименту), математичні, верифікаційні підходи.

Висновки. Чутливим індикатором розвитку всесвітнього прогресу в усі часи залишається освіта. Реалії виокремлюють серед навчальних компетентностей життєво найважливішу – медійну. Анахронічні педагогічні методи гальмують процеси модернізації уроків, викликаючи ряд протиріч та втрату мотивації учнів. У подоланні цих проблем і вбачаємо актуальність дослідження. Практичне значення отриманих результатів вбачаємо в упровадженні унікальних прийомів та методів навчання української літератури із застосуванням технології “1 учень – 1 комп’ютер”; створенні, розповсюдженні рекомендацій щодо дієвого подолання труднощів віртуальної освіти; формуванні профілактичних заходів, які б унеможливили деструктивність аналізованої методики на маргінальних освітніх рівнях.

Ключові слова: медіаосвіта, хмаро орієнтовне навчальне середовище, засоби “e-learning”, віртуальна концепція “1to1 in UA”, ініціативи “Intel”.

- Чим же живиться душа, Сократе?

- Знаннями, звісно.

Купці самі не знають,

що в товарах корисне, а що шкідливе для тіла,

але розхвалюють усе заради продажу.

Так і ті, що розвозять знання й продають їх,

хоч і вихваляють товар, але не знають, що корисне для душі,

і так само не знають покупці, хіба трапиться хтось із лікарів душевних.

Бо набагато більше ризику при покупці знань, ніж при покупці їжі.

Платон

Вступ

Усеохоплююча глобалізація, інформаційні вибухи та науково-технічна революція сьогодні визначають перебіг життя людства, а раці-

ональна регуляція й координація основних вітальних процесів можливі лише за умови осмисленої рефлексії їх впливів. Гармонійний соціальний розвиток вимагає відповідної трансформації базових сфер існування. Тому неважко простежити навіть у вибіркового історичного зрізі ключове переконання: особистість повинна володіти багатьма компетенціями задля повноцінного та комфортного перебування в соціумі. У своїх дослідженнях учений О. Базалук навіть пропонує термін “творчогуманітарний, планетарно-космічний тип особистості” (Bazaluk, Yukhymenko, 2010, p. 12), який описує своєрідну ідеально пристосовану модель Надлюдини (інноваційна еволюція поглядів Ніцше) в умовах псіпростору.

Залежно від тотальної модернізації зазнала модифікацій і освітня парадигма.

Швидкісний темп сучасного прогресу та консервативна застарілість основних педагогічних постулатів викликали суттєве протиріччя: відставання й невідповідність методики інноваційним змінам, учнівським інтересам. Саме це, а також безперервна динаміка всевизначального наукового розвитку й зумовили актуальність нашого дослідження. Ціллю статті став аналіз специфіки впровадження віртуальної концепції “1 учень – 1 комп’ютер” на уроках української літератури в умовах ХОНС.

Відповідно до мети нами були сформульовані наступні завдання:

- визначити новочасне місце медіакомпетентності в системі освітніх пріоритетів;

- розглянути діахронію становлення моделі “1:1 elearning”;
- розмежувати привілеї й труднощі застосування середовища “1 to 1 UA” на уроках літератури;

- створити проект та апробувати комплекс доцільних методів навчання української літератури для середньої школи в досліджуваному просторі.

Опрацювання методики ефективного навчання української літератури в 5-6 класах в умовах сучасного хмарного середовища – об’єкт роботи – дозволив всебічно оглянути предмет статті – введення уроків української літератури в медіагалактику “1 учень – 1 комп’ютер”.

Вагомими при дослідженні даного питання стали роботи В. Уліщенко, О. Литвинової, В. Іванова, О. Волошенюк, Б. Ярмахова, Л. Найдьонова, В. Бикова, О. Месеврі та ін. Методично-філософську першооснову становили теорії інформаційного середовища, сталого розвитку, блогосфери Intel і напрацювання зарубіжних учених: В. Вебера, В. Поттера, П. Мелла, У. Хортон, Я. Вацлава.

Ключовими методами обробки матеріалів були:

- теоретико-аналітичні підходи – опрацювання науково-методичної літератури, нормативної бази; структурно-діяльнісне передбачення; компаративний аналіз та сходження від абстрактного до конкретного із моделюванням прогнозованих результатів; аналогії міжнародного рівня;

- емпіричні – вивчення індивідуальних особливостей учнів, їх психолого-педагогічних характеристик; огляд шкільної документації, рейтингів; метод експертних оцінок (думки педагогічних рад, колег), лонгітюдне спостереження та вимірювальні порівняння; багаторівневе опитування школярів, батьків, педагогів; тестування у двовимірному форматі: письмовому та комп'ютеризованому; аналіз взаємодії груп та продуктів діяльності; обмін думками у віртуальному режимі; педагогічний експеримент;

- математичні, верифікаційні – підрахунки отриманих експериментальних даних, порівняння з ідеалізованим проектом.

До вирішених нами завдань зараховуємо:

- підтвердження лідерської першості медійної компетентності в сьогodenних метаморфозах;

- поповнення методичної бази зразками можливої інтерсуб'єктної взаємодії засобами "1to1 UA";

- розробку комплексу методичних порад та нових зразків використання нетбуків на літературних уроках.

Практичне значення отриманих результатів вбачаємо у впровадженні унікальних прийомів та методів навчання української літератури із застосуванням технології "1 учень – 1 комп'ютер"; створенні, розповсюдженні рекомендацій щодо дієвого подолання труднощів віртуальної освіти; формуванні профілактичних заходів, які б унеможливили деструктивність аналізованої методики на маргінальних освітніх рівнях.

Сучасні тенденції української медіаосвіти

Стихійна й потужна інтенсифікація інформаційних впливів детермінувала розвиток протекційно-допоміжної педагогічної галузі – медіаосвіти. Слід зазначити, що і нині, пройшовши багатоетапний шлях становлення, медіаосвіта не є однозначною дефініцією. Консолідуючим результатом 4-етапної (Грюнвальдська декларація 1982 року, Тулузька конференція 1990 року, Віденська конференція 1999 року, семінар у Севільї 2002 року) формалізації Концепції медійної освіти ЮНЕСКО стало трактування медіаосвіти як "...частини базових прав кожного громадя-

нина в кожній країні світу на свободу висловлювання та доступу до інформації, а також – інструменту розбудови та дотримання демократії” (Ivanov, Voloshenyuk, 2012, p. 8).

Враховуючи досвід Паризької програми 2007 року та Резолюції з медіаграмотності у світі цифрових технологій Європейського парламенту 2008 року, Рекомендацій з медіаосвіти (документ № 8753 від 6 червня 2000 р.) Парламентської Асамблеї Ради Європи, Концепція впровадження медіаосвіти в Україні подає наступне визначення: “Медіаосвіта – частина освітнього процесу, спрямована на формування в суспільстві медіакультури, підготовку особистості до безпечної та ефективної взаємодії із сучасною системою мас-медіа, включаючи як традиційні (друковані видання, радіо, кіно, телебачення), так і новітні (комп’ютерно опосередковане спілкування, інтернет, мобільна телефонія) медіа з урахуванням розвитку інформаційно-комунікаційних технологій” (Konseptsiya vprovadzhennya mediaosvity... Nr 1-7/6-150). Цим документом чітко окреслені й основні принципи обговорюваного поняття: особистісний підхід; перманентне оновлення змісту, що забезпечує шляхом постійного оновлення “баланс між актуальною сьогоденністю та історичним надбаннями” (Konseptsiya vprovadzhennya mediaosvity... Nr 1-7/6-150, 2016); орієнтація на розвиток інформаційно-комунікаційних технологій (як їх пасивне вивчення, так і активне залучення до освітнього, творчого процесів); пошанування національних традицій; пріоритет морально-етичних цінностей (медіаосвіта як щеплення та фільтратор морально безпечних ідей); громадянська спрямованість (як творець громадянського й похідного від нього – політичного – суспільств), естетична наснаженість (як синтезатор найцінніших надбань); продуктивна мотивація.

Дані стратегії зумовили оновлюючий та могутній поштовх інноваційних процесів української науково-педагогічної системи. Численна кількість нормативно-правових документів засвідчує спрямованість державної політики на міжнародний вектор, підтримку розвитку хмарних технологій: Національна доктрина розвитку освіти в Україні (затверджена Указом Президента України 17 квітня 2002 р., № 327/2002), Закони України “Про освіту” (а також Проект нової версії № 3491-д від 04.04.2016), “Про загальну середню освіту”, “Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки”, “Про захист персональних даних”; “Про електронні документи та електронний документообіг”; Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. №1392; наказ Міністерства освіти і науки, молоді

та спорту України від 01.04.2011 року №302 “Про заходи щодо впровадження електронного навчального контенту”; проект Концептуальних засад розвитку електронної освіти в Україні, розроблений Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України у 2012 році, Стратегія розвитку інформаційного суспільства в Україні від 15 травня 2013 р. № 386-р, Стратегія сталого розвитку “Україна-2020” від 12 січня 2015 року № 5/2015; розпорядження № 72-р від 4 лютого 2016 року про забезпечення участі України у міжнародному дослідженні якості освіти PISA-2018; наказ Міністерства освіти і науки України від 21.05.2014 № 629 “Про проведення дослідно-експериментальної роботи за темою “Хмарні сервіси в освіті” на базі загальноосвітніх навчальних закладів України” та ін. Наказом МОН № 691 від 30.06.15 року “Про затвердження структури Інституту модернізації змісту освіти” було запроваджено функціонування відділу STEM-освіти.

Специфіка впровадження освітньої галактики “1to1 in UA”

Світові глобальні мережі, адаптовані та удосконалені, зумовили ефективне використання в навчально-виховному процесі хмаро орієнтованого середовища, а кібернізоване ХХІ століття змусило освітню систему перезавантажити вкорінений класно-урочний підхід, трансформувати його. 1996 року розпочалась у США масштабна програма масового використання у школах нетбуків – “Знання скрізь і завжди”. Це гасло розповсюдилося на крос-культурну навчальну мережу, зазнавши значних удосконалень. Ініціаторами програми було проголошено необхідність не просто вводити комп’ютери у школи, а надати можливість кожному учневі працювати з індивідуальним засобом e-learning. Ідейний розробник постулатів “1:1” С. Пейперт зазначав: “Ситуація, коли дитина використовує власний ПК постійно, фундаментально відрізняється від тої, коли комп’ютер доступний у межах шкільного класу. Уявіть країну, де вже є школи, але ще не винайдено писемності. Насупив момент, коли олівці, папір та книги винайшли... Олівець у кожному класі створить для учнів масу задоволення... Але ці інновації в освіті не стосуватимуться того революційного впливу, як винайдення писемності впливає на створення та розповсюдження знань. Уявіть, що ваші діти, виходячи зі школи, здають усі підручники, книги, ручки і олівці та отримують їх знову, тільки повертаючись до школи” (Yarmakhov, 2012, р. 26) – так само ситуація, коли комп’ютер є персональним та може бути взятий додому, кардинально змінює свідомість учня.

На сучасному етапі до середовища долучилося близько 40 країн. У 2008 році представництво міжнародної компанії “Intel” в Україні й Міністерство освіти та науки України (у рамках всесвітньої освітньої ініціативи “Intel “WORLD AHEAD”) уклали Угоду “Про наміри щодо проведення експерименту з використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій в умовах навчального середовища “1 учень : 1 комп’ютер”. Відповідно до Наказу МОН України № 54 від 2 лютого 2009 року “Про проведення дослідно-експериментальної роботи з теми “Науково-методичні основи використання ІКТ у навчально-виховному процесі в середовищі “1 учень – 1 комп’ютер” на базі шкільних нетбуків” учасниками проекту стали 43 навчальних заклади.

Головне завдання даного простору – сприяти всебічному розвитку особистісних компетенцій на вимогу інноваційного суспільства. Унікальна умова – наявність у кожного учня власного портативного комп’ютера – нетбука, який підключений до класної локальної мережі або/та Інтернету, з вільним доступом до освітніх ресурсів (“1 uchen’ : 1 komp’yuter”. Vykorystannya suchasnykh ІКТ, 2016).

Узагальнено виділяють варіативні форми надання гаджетів учням: концентраційну (нетбуки перебувають у повній власності учнів), дисперсну (завчасне придбання ПК, можливе використання у парі), настільну (школа забезпечує кілька нетбуків на колектив для роботи в групах), класного комплексу (навчальний заклад обладнує клас повним комплектом комп’ютерів, які залишаються у власності установи) й комбіновану (Yarmakhov, 2012, р. 30). Кожна з них є доцільною при створенні смарт-класів як складових удосконаленої “розумної” школи.

Оскільки аналізована модель є багаторівневою (учень – клас – школа – регіон – країна) – головним її щаблем стає віртуальний учнівський мікросвіт. Офіційний портал називає технологічним ядром “...програмну оболонку дистанційного навчання “1to1in UA”, що використовується як Internet-портал, на якому розміщуються завдання, тести, презентації, аудіо- та відеозаписи, інші складові уроку. Вона дозволяє проводити off- і online обговорення, дистанційне тестування, спільну роботу над документами тощо” (Proekt “1 uchen’ – 1 komp’yuter”, 2016). Найфункціональніший вплив, звичайно, здійснюється контентом ПК, який повинен максимально оптимізувати керування середовищем. Зокрема важливо встановити такі лабораторії, згруповані розробниками корпорації “Intel”: читання, письма, цифрових приладів, анімації, програмування, математичного моделювання, фото та відео, геоінформаційних систем, лінгафонну, музичну тощо (“1 uchen’ : 1 komp’yuter”. Vykorystannya suchasnykh ІКТ, 2016).

Pedagogical approach

П'ятиетапне створення парадигми (визначення цілей, вибір моделі, пілотного зразка, його корекція та тиражування позитивних результатів) дозволило відфільтрувати непрактичні елементи, залишивши ряд її визначних особливостей:

- розширення освітніх горизонтів, використання фактично всевітньої інформаційної бази;
- якісна еволюція знань, умінь і навичок школярів;
- сумісництво з навчальними предметними програмами багатьох загальноосвітніх дисциплін;
- обов'язкове врахування вікових і психологічних показників, інтересів учнів;
- опір на здоров'язберігаючу педагогіку, санітарно-гігієнічні норми;
- навчання за допомогою медіакваліфікованого фахівця нового рівня (за нашим визначенням – тьютора);
- існування можливості самостійної роботи з інтерактивними програмами, сервісами, ресурсами;
- підвищення навчальної мотивації дітей;
- знищення просторово-часових обмежень, збільшення можливостей сенсорного досвіду, знайомств із кращими досягненнями світової культури тощо;
- реальність моделювання наслідків ідей;
- розвантаження учнівської пам'яті, забезпечення індивідуального темпу та прагнень, що створює ситуацію успіху для кожного;
- створення тіснішої співпраці з батьками; можливість використання гаджетів у домашніх умовах;
- “Заняття з нетбуками дозволяють частково розрядити високу емоційну напруженість і створити більш сприятливий клімат на уроках” (*Proekt “I uchen' – I komp'yuter”*, 2016).

Беззаперечно, ефективний коефіцієнт якості віртуальної сфери “1to1” вплинув на прагнення застосовувати її на літературних уроках у середній школі. Оскільки навчання української літератури повинно гарантувати формування ключових компетентностей, які сприятимуть розвитку та повноцінній самореалізації особистості в житті, а одним із базових завдань предмету, що зафіксовано в Програмі, є “...вироблення вміння компетентно і цілеспрямовано орієнтуватися в інформаційному і комунікативному сучасному просторі” (*Navchal'ni prohramy*, 2013, p. 101) – то цілком детермінованими вважаємо його концептуальну структуру, інноваційне змістове та методичне наповнення.

Унікальна технологія роботи з персональними нетбуками може бути впроваджена на будь-якому етапі уроку (а також поза його таймінговими межами), що створює атмосферу постійної індивідуальної включеності учня в систему навчання. Наприклад, під час психологічної настанови школярі в онлайн режимі можуть переглянути релаксуюче чи активізуюче відео, прикріпити емоційкер настрою (<http://fotosticker.ru/generate>), описати своє улюблене природне явище, дібравши 2-3 музичні композиції (Winamp, LA Player, MediaPlayer), які відповідають йому.

Для вивчення та засвоєння матеріалу в 5 класі доречно використовувати графічні редактори (Visual Box, ArtRage, 5Dfly, Seashore, Photoscape, Pinta, Paint – прикріплення портретів письменників до карти світу, акцент на відомі постаті в Україні; утворення палітри до поезій Тичини із висновком про переваги певних кольорів, малювання виключно цими кольорами свого бачення краси природи), електронні рідери, підручники та зошити (які значно зменшують фізичне навантаження школярів, регулюють параметри тексту оптимально для зору), текстові програми (VTables 1.4, Word, Table Designer – дозволяють оформлювати порівняльні таблиці художніх засобів творів різних письменників, кольорове маркування, встановлення відповідностей, пошук “зайвого”). Завдяки можливості увійти до хмарного простору через нетбук перед учнями значно розширюється спектр пізнавальних прийомів. Ознайомившись із терміном “персоніфікація”, пропонуємо знайти на сайтах <http://gifus.ru/>, <http://ifun.ru/> гіф-анімації, які “оживлюють” неживі предмети, зробити їх словесний опис. У програмах Anvil Studio 2014.10.01, DJ Mix Master, Mixcraft записати мелодію в улюбленому стилі, пояснити принципи милозвучності, надання ритму. Зафіксувати на диктофон, магнітофон, Web-камеру вивчений напам’ять вірш, прослухати його, встановити недоліки інтонування, здійснити у спеціальних додатках фізичні виміри (ритм поезії, гучність голосу при виразному читанні). Переглянути пластилінову анімацію “Садок вишневий” (<https://www.youtube.com/watch?v=E0jnVSkMEuM>), розробити за аналогією проект “За сонцем хмаронька пливе” (пластилінова, пісочна, паперова анімація або мультфільм у програмах Jasc Animation Shop, Pencil, TV Paint Animation, MyPaint). Ресурсами програм AquaSoft PhotoKalender v3.0.10, Дизайн Календарей v5.31 створити календар літературних подій чи значущих дат. За дібраними опорними слайдами (PowerPoint, Visual Box, 5Dfly) переказати найцікавіші епізоди з розглянутих творів, презентувати візитівку письменника чи персонажа. За допомогою психологічних тест-сайтів (<http://www.topglobus.ru/psihologicheskij-test-opredelenie-tipa-vashego>

haraktera або <http://stanislaw.ru/rus/research/psyttests/temper/>) визначити тип темпераменту літературних персонажів, вмотивовано оцінити їх поведінку. Написати електронного листа головному герою (як зразок, Олеся із твору “Дивак” Г. Тютюнника), надаючи певні поради. Пройти кодіві QR-завдання, квести (сервіси для генерації та розшифрування: <http://reader.kaywa.com/>, <http://www.quickmark.com>, <http://prodroiders.com>).

Перевірка літературних знань легко проводиться онлайн способом (тестування з предмету <https://getkahoot.com/>, mQlicker, <https://www.mentimeter.com/>, <https://learningapps.org/index.php>) та через мережу класу (“Класний менеджер”). Зворотний зв’язок у триаді “батьки-дитина-школа” легко реалізується завдяки спілкуванню через соціальні мережі, блоги, форуми тощо.

Провідну роль здатні виконувати персональні нетбуки й під час перспективної підготовки до ЗНО, віртуального репетиторства.

Набір особливих характеристик середовища “1to1 nUA” із погляду методичних можливостей є надзвичайно широким, на думку багатьох експертів, він прогнозує оптимістичні й багатообіцяючі дидактичні результати. Наслідком ефективної реалізації завдань повинні стати помітні зміни в експериментальних групах: покращення якості знань, активності, мотивацій, учнівської комунікабельності; підвищення рівня компетентностей та компетенцій як школярів, так і педагогів; вільний симбіоз із глобальним хмарним суспільством; полегшення умов співпраці педагогів із батьками; динаміка від розгубленості до адаптації й усвідомленого контролю школярами темпу інноваційного соціуму тощо.

Надзвичайно важливими стають допоміжні можливості простору “1 учень – 1 комп’ютер” при забезпеченні комплексної системи інклюзивного навчання української літератури. Середовище розширює спектр когнітивних можливостей учнів із особливими потребами при вивченні літератури, індивідуалізує методи і прийоми навчання дітей із порушеннями за допомогою засобів e-learning, ліквідує комунікабельні труднощі, значно спрощує обмін інформаційними потоками, дозволяє розробити персональні графіки навчання без руптур системності матеріалу. Прикладом успішного використання віртуальної технології є Всеукраїнський проект “Мережа на підтримку інклюзії. Школа – для всіх”.

Значна кількість категорій учнів, яким законодавством гарантоване домашнє навчання (що за станом здоров’я не можуть відвідувати навчальний заклад; які мають високий навчальний потенціал і можуть прискорено закінчити школу; які проживають у селах і селищах (коли кількість учнів у класі становить менше 5 осіб); які не встигають протягом

двох років навчання у школі I ступеня; які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку), зумовлює прямий фасилітативний вплив середовища “1учень – 1 комп’ютер” при навчанні літератури. Гострою нині є актуальність застосування домашнього навчання при виникненні перешкод у відвідуванні навчального закладу: соціальні заворушення та проведення бойових дій, екологічні, стихійні лиха, небезпечний температурний режим, адміністративні та медико-санітарні заходи на обмеження контактів інфікованих осіб тощо. Проте подібна практика диктує взаємообмеження понять “домашнє навчання” – “дистанційна освіта” (як віртуальна форма домашньої) – “кібершкола”. Логічно відмінною стає методика концепції “1 учень – 1 комп’ютер” в умовах домашньої дидактичної співпраці.

У результаті міжнародної спрямованості української освіти впроваджуються додаткові системи управління літературним навчанням за SCORM- стандартом (aTutor, Blackboard Learning System, CCNet, Claroline, Desire2Learn, SharePointLMS, Dokeos, eCollege, Fedena, HotChalk, ILIAS, Jackson Creek Software, JoomlaLMS, Learn.com, Meridian KSI, Moodle, Saba Learning Suite, Sakai Project, Spiral Universe Thinking Cap, TotalLMS).

Не можна стверджувати, що втілення стратегії в життя на сьогоденному етапі гарантувало цілковиту успішність запланованого. Реалії, традиційно, репрезентували деякі неузгодженості, перешкоди, які потрібно осмислено ліквідувати. Суттєвим є питання фінансування стартового етапу й регулярного оновлення засобів проекту. Хоча творці задуму наголошували на “...відстороненості від технологічної зашореності як небезпечної помилки” (Yarmakhov, 2012, p. 38), не можна недооцінювати необхідність адміністративного передбачення цього аспекту. Стрижневими, на нашу думку, труднощами слід вважати такі:

а) обмеження простору “1 учень – 1 комп’ютер” початковою ланкою та відповідне його стрімке припинення, як наслідок – розірваність системності та послідовності освіти, втрата цінних компетенцій і т.п.;

б) невідповідна інтерпретація педагога як передавача знань, а не як тьютора;

в) різностороння неготовність предметників до змін навчального середовища;

г) майже повна відсутність методичних розробок із конкретних предметних дисциплін для системи “1:1”.

Необхідно виокремити й важливість нового підходу до постаті вчителя, що є прямим творцем майбутньої нації. Провідним модерно-

вим оновленням стало заміщення класичного поняття на “тьютор”. За традиційними дидактичними принципами тьютор – це наставник, який супроводжує, підтримує процес власного навчання, освітнього пошуку. Встановлено, що його ключова мета – передати не знання, а досвід пошуку та навчання. Історично структура тьюторської системи циклічно змінювалась, переходячи від морального наставництва, власне тьюторства (курси, читання), практичного керування – кураторства до сьогоденних універсальних комбінованих варіантів. Поширеною стала недосконала тенденція тьюторство простежувати виключно в дистанційних формах навчання. Однозначно, важливими та рівноправними є всі його форми.

Практичні дослідження доводять, що вчителю часом важко або неможливо перейти в позицію тьютора. Ці труднощі зумовлені при звичаєнням педагогів до прямої передачі знань, контролю процесу навчання, до сталих методик викладання, архіконсерватизму. У зв'язку з вимогами удосконалених освітніх концепцій пріоритетною визначена по-стать саме порадики, взірця досвіду Тому для педагогів обов'язковою умовою тьюторства є безперервне вдосконалення власного світогляду та вченості.

Підсумки

Комп'ютеризація та віртуалізація життя зумовили необхідність володіння ПК навіть у ранньому учнівському віці, а це і стало основною тенденцією інтернаціонального простору “1:1 learning”. Маючи безліч конструктивних переваг, він потребує й певних корекцій та доопрацювань, особливо в межах середньої школи. Огляд проаналізованих надбань приводить до таких висновків.

1. Беззаперечна пряма залежність науково-освітнього стану від прогресуючого рівня розвитку цивілізації диктує свої вимоги до конкретних дієвих змін. Життєва реалізація самодостатньої, значущої, успішної особистості вимагає нині наявності в неї багатьох компетентностей і компетенцій, вагоме місце серед яких належить медійній.

2. Медіакомпетентність є складним та багатоелементним механізмом. Варіативність понятійного трактування зводиться до узгодженого символу – орієнтира людини у віртуально-аморфному суспільстві.

3. Найпотужнішим нововведенням в освіті XXI ст. стало вживлення хмаро орієнтованого простору на основі застосування засобів електронного навчання. Вказаний досвід першопочатково був випробувально-

шокуючим для нашої країни, але завдяки спеціальним педагогічним добробкам наукової спільноти успішно реалізується й сьогодні.

4. Чільне місце серед інноваційних освітніх проєктів посіло експериментальне електронне середовище “1 учень – 1 комп’ютер”. Попри сукупність раціональних, ефективних стійностей, модуль потребує певних доопрацювань, що й зумовило мету нашого дослідження.

5. Суттєво змінюється функціональний спектр учителя: від передавача знань до фасилітатора-наставника.

Можливість синкретизму основ тьюторської взаємодії та моделі “1to1inUA” на уроках української літератури в середній школі, поповнення методики новими технологіями – важливі перспективи даного питання.

References

Bazaluk, O., Yukhymenko, N. (2010). *Filosofiya osvity: Navchal’no-metodychnyy posibnyk*. Kyiv. (In Ukrainian).

“1 uchen’ : 1 komp’yuter”. *Vykorystannya suchasnykh IKT u navchal’no-vykhovnomu seredovyshchi “1 uchen’ : 1 komp’yuter” na bazi shkil’nykh netbukiv INTEL*. In (10.04.2016): <http://1to1.iteach.com.ua> . (In Ukrainian).

Ivanov, V., Voloshenyuk, O. (2012). *Mediaosvita ta mediahramotnist’*: pidruchnyk. Kyiv: Tsentri vil’noyi presy. (In Ukrainian).

Kontsepsiya vprovadzhennya mediaosvity v Ukrayini (Skhvaleno Postanovoyu Prezidiyi Natsional’noyi akademiyi pedahohichnykh nauk Ukrayiny 20 travnya 2010 roku, protokol Nr 1-7/6-150, yedyny tekst. In (19.04.2016): <http://bibl.com.ua/informatika/34075/index.html> . (In Ukrainian).

Navchal’ni prohramy dlya zahal’noosvitnikh navchal’nykh zakladiv: Ukrayins’ka mova; Ukrayins’ka literatura 5-9 klasy. (2013). Kyiv: Osvita. (In Ukrainian).

Proekt “1 uchen’ – 1 komp’yuter”. In (18.04.2016): http://shkola.ucoz.ua/news/proekt_1_uchen_1_komp_juter/2010-05-20-34. (In Ukrainian).

Ulishchenko, V. (2007). *Internet-tekhnologiyi v intersub’yektyvnomu navchanni literatury*. In: Teoretychna i dydaktychna filolohiya: zbirnyk naukovykh prats’ 3. Kyiv: Milenium. (In Ukrainian).

Yarmakhov, B. (2012). “1 uchenik : 1 komp’yuter” – obrazovatel’naya model’ mobil’nogo obucheniya v shkole. Moscow. (In Russian).